

Dear readers!

Kachchh, the largest district of Gujarat State is well known for its ecological diversity, cultural plurality and beautiful beaches. The district has many remains of Indus valley civilization. The greatness of Kachchh has also mentioned in the Greek literature during the Period of Alexander.

Today, the Kachchh is growing as an economic and industrial hub in various sectors including Engineering and infrastructure along with the traditional handicrafts industry.

The ecologically important Banni grasslands and the Rann of Kachchh are the unique identities of the district. The world famous Rann Utsav is an excellent opportunity to experience the Rann – the white serene, considered to be the largest salt desert in the world. This year, the festival of Rann Utsav was organized from October, 2019 to February, 2020. As part of celebrating the ecological and cultural richness, the current issue of our “GUIDE NET” shares the glimpses of Kachchh!

Editors : Dr. V. Selvakumar and Dr. S. Sivaraj

Gujarat Institute of Desert Ecology

P.O Box No. #83, Opp. Changleshwar Temple, Mundra Road

Bhuj – 370001, Kachchh, Gujarat – India

Telephone: 02832-235025

www.gujaratdesertecology.com

E-mail: desert_ecology@yahoo.com

Content

1	કચ્છ નહીં દેખા તો કુછ નહિ દેખા Kumarsawan Shakya ¹ , V. Selvakumar ² 1. Department of Social Work, KSKV Kachchh University, Bhuj, Kachchh 2. Project Scientist (Sociology), Gujarat Institute of Desert Ecology, Bhuj, Kachchh.	1
2	રણ ઉત્સવ – એક નજરે Kumarsawan Shakya ¹ , V. Selvakumar ² 1. Department of Social Work, KSKV Kachchh University, Bhuj, Kachchh 2. Project Scientist (Sociology), Gujarat Institute of Desert Ecology, Bhuj, Kachchh.	5
3	Cork Swallow – Wort Poptani Rakesh Gujarat Institute of Desert Ecology, Bhuj, Kachchh, Gujarat	7
4	Tourism and Building Resilient Communities: Story of Gandhi nu Gam, a village of Kachchh Purvi Ishwargiri Goswami Adjunct faculty , KSKV Kachchh University, Kachchh	9
5	<u>Events at GUIDE</u>	11
6	Upcoming Seminars / Conferences	11

1. કચ્છ નહીં દેખા તો કુછ નહિ દેખા

Kumarsawan Shakya¹, V. Selvakumar²

1. Department of Social Work, KSKV Kachchh University, Bhuj, Kachchh

2. Project Scientist (Sociology), Gujarat Institute of Desert Ecology, Bhuj, Kachchh.

કચ્છએ ભારતનો ભૌગોલિક દ્રિષ્ટિએ સૌથી વિશાળ જીલ્લો છે. જૈવિક અને ભૌગોલિક રીતે પણ વિશાળતા ધરાવે છે કરછ. કચ્છમાં આવેલ ડુંગર અને નદી, રણ અને ઘાસિયા મેદાન, ભાતીગળ સંસ્કૃતિ, ભવ્ય વારસો વગેરે એની સુંદરતામાં વધારો કરે છે. આ સુંદરતા અને રમણીયતા લોકોના આકર્ષણનું કેન્દ્ર બન્યું. કચ્છમાં ઘણા મહત્વના પ્રવાસન સ્થળો છે અને સાથે સાથે લોકો કચ્છના ભવ્ય વારસા અને પૂરાતત્વિય સ્થળો(ઘોળાવીરા) પણ જોવા આવે છે. કચ્છમાં ઉજવાતા અલગ અલગ ઉત્સવોએ પ્રવાસીઓ માટે આકર્ષણનો કેન્દ્ર બને છે. જેવી રીતે રણ-ઉત્સવ, જે કચ્છના રણમાં ઉજવાતો ઉત્સવ છે. નવરાત્રીના ૧૦ દિવસએ યાત્રાળુ અને શ્રદ્ધાળુઓ માટે માતાનો મઢ આકર્ષણનો કેન્દ્ર બને છે. અહીં આવેલમાં આશાપુરા માતાનું મંદીર એ પ્રવાસને બહુ જ પ્રોત્સાહન આપે છે. કચ્છમાં પ્રવાસના સ્થળો , ઘોળાવીર-હડપ્પન સંસ્કૃતિનું સ્થળ છે, કચ્છનું રણ એ ધૂડખરનું અભ્યારણ ધરાવે છે. ધૂડખરએ જંગલી ગધેડાના નામે ઓળખાય છે. કાળો ડુંગર જ્યાં દત ભગવાનનું મંદિર છે અને ભવ્ય કુદરતી સોદર્ય છે. બન્નીના ઘાસિયા મેદાન, ધર્મશાળા, જ્યાં શહીદ સ્મારકનું નિર્માણ કરવામાં આવ્યું છે. રણ ઉત્સવ , હાજીપીર દરગાહ , માતાના મઢ , લખપત કિલ્લો , નારાયણ સરોવર , કોટેશ્વર મહાદેવ મંદિર , માંડવી દરિયાકિનારો , વસઇ ધામ- ભદ્રેશ્વર, ભુજમાં આવેલ મહેલ, ભૂજિયો ડુંગર, હરિપર- ટપકેશ્વરીની ગુફાઓ , ધીણોધર ડુંગર, વદેમાતરમ મ્યુઝિયમ ભૂજોડી, જેસલ – તોરલ સમાધિ- અંજાર, કંડલા અને મુંબ્રા પોર્ટ વ્રજવાણી વગેરે.

૧) બન્નીના ઘાસિયા મેદાન

બન્નીના ઘાસિયા મેદાનએ કચ્છના રણ વિસ્તારમાં આવેલ છે તે ૩૮૪૭ ચો. કિમીમાં ફેલાયેલ છે . બન્નીએ ઘણા પ્રાણીઓનું ઘર છે જેમ કે નીલગાય, ચિકારા, શિયાળ , હરણ , વરુ , અને ચિતા . અહીં વરસાદી પાણી ૩-૪ મહિના સુધી રહે છે અને નવેમ્બર ડિસેમ્બર સુધી ઘાસ જોવા મળે છે.

(Banni Grassland Reserve, Banni)

૨) છારી ઢઢ

છારી ઢઢ કચ્છના રણ વિસ્તારમાં આવેલું છે . તે જગલખાતા દ્વારા સરક્ષિત છે તો ૮૦ ચો. કીમી જેટલો વિસ્તાર ધરાવે છે. ૨ લાખ જેટલા પક્ષીઓનું રહેઠાણ છે. અહીં આવતા પક્ષીઓ મોટા ભાગે બહારથી સ્થળાતરિત હોય છે. અહીંની આદ્ર ભૂમિ પક્ષીઓને બહુ જ અનુકૂળ આવે છે.

(Chhari Dhandh Wetland Conservation Reserve,
photo credit : india website, Subotra Roychaudhary

૩) રણ ઉત્સવ

રણ ઉત્સવએ ગુજરાત પ્રવાસન દ્વારા કચ્છનું પ્રવાસન વિકસાવવા માટે લીધેલ પગલું છે . અહીં ટેન્ટ સિટી બનાવવામાં આવે છે જે પ્રવાસીઓને અનોખું અનુભવ કરાવે છે . અહીંના પ્રવાસને યાદગાર બનાવવા માટે કચ્છના લોક નૃત્ય , લોક સંગીત અને અન્ય કાર્યક્રમો ગોઠવવામાં આવે છે. સ્ટોલ રાખીને મોટી માર્કેટ પણ ઊભી કરવામાં આવે છે. ચૌદશ અને પૂનમની રાતમાં જ્યારે ચંદ્રમાંની ચાંદની ધરતીએ આવેલ સફેદ કલરની મીઠા રૂપી ચુદડી પર પડે છે . ત્યારે જે દ્રશ્ય ઊભું થાય છે એ બહુ જ રમણીય હોય છે જે અહીં ની ખાસિયત છે . આ ઉત્સવ નવેમ્બર માહિનામાં ચાલુ થાય છે અને ફેબ્રુઆરીમાં પૂરો થાય છે . ભુજ થી ૮૫ કિમીના અંતરે આવેલ છે. (White Rann, Rann Utsav)

૫) ગાંધીનું ગામ

ગાંધીનું ગામ એ ૨૦૦૧ માં આવેલ ભૂકંપ પછી વિકાસ પામ્યું. પરંપરાગત કળાથી બનાવેલ મકાન અને જૂની સામાજિક વ્યવસ્થા ને જાળવી રાખેલ છે. અહીં મેઘવાર સમુદાયના લોકો રહે છે તેઓ ભૂગા બનાવે છે જે આકાર માં ગોળ હોય છે તેથી આ ભૂગા ભૂકંપ માં પડતા નથી. તેઓ ભૂગાની દીવાલને પરંપરાગત કળાથી રંગે છે. અહીંના લોકોમાં પુરુષ 'ખમીશ અને લાગોટ' તથા સ્ત્રી 'કંજરી, પેરણ (ઘાઘરો) પેહરી તેના પર ખોલી' ઓઢે છે. પહેલાના ભૂગા માટીના ઇટો ના બનાવેલા પણ અત્યારે સિમેન્ટ માથી બનાવેલ ઇટો તથા પત્થરનો ઉપયોગ કરે છે. મકાનની દીવાલમાં કાચના ટુકડાથી દીવાલને સજાવે છે.

(Gandhi Nu Gaam,
photo credit: <https://www.world-habitat.org>)

૪) કાળો ડુંગર

ખાવડાથી ૨૫ કિમી ઉત્તર - પૂર્વ તરફ અને ભુજ થી ૧૦૦ કિમી ઉત્તર તરફ આવેલું છે. કાળો ડુંગર ની ઊંચાઇ ૪૬૨ મીટર છે અહીં ૪૦૦ વર્ષ જૂનું દત્તાત્રેય ભગવાનું મંદિર છે. અહીં નું કુદરતી દ્રશ્ય બહુજ રળિયામનું હોવાથી પ્રવાસીઓને બહુ જ આકર્ષણ કરે છે. શિયાળ એક માંસાહારી પ્રાણી હોવા છતાં અહિયાં એ 'મીઠીભાત' ખાવા માટે આવે છે. આ શિયાળ અહિયાં 'લોંગ'ના નામથી પણ ઓળખાય છે. રસ્તામાં આવતા 'સંભવિત ચુંબકીય ક્ષેત્ર' એ ભી પ્રવાસીઓને આકર્ષે છે.
Kalo Dungar (The Black Hills)

૬) માતા નો મઢ ધોરડોથી ૭૮ કિમી અને ભુજથી ૮૫ કિમીના અંતરે આવેલ છે. અહીં ૧૪મી સદીમાં અજો અને અનાગોર નામના બે વાણિયા દ્વારા બનાવેલ માં આશાપુરા મંદિર છે. ૧૮૧૯ માં આવેલ ભૂકંપ એ નુકસાન પહોંચાવ્યું જે ૫ વર્ષમાં સુધારી દીધું . અત્યારે આ મંદિર ૫૮ ફૂટ લાબુ, ૩૩ ફૂટ પહોળું અને ૫૨ ફૂટ ઊંચું છે.

Mata no madh

Photo credit- www.kutchguide.in

૭) નારાયણ સરોવર – કોટેશ્વર મંદિર

નારાયણ સરોવર હિન્દુ શ્રદ્ધાળુઓ માટે ખુબ જ મહત્વનું સ્થળ છે જે ધોરડોથી ૧૧૭ કિમી અને ભુજથી ૧૫૩ કિમી ના અંતરે આવે છે . લખપત તાલુકામાં આવે કોટેશ્વર મંદિર ૪ કિમીના અંતરે છે કોટેશ્વરએ જૂનું શિવ મંદીર છે. આ મંદિરનું ઇતિહાસ રાવણ સાથે સંકળાયેલ છે.

Koteswar Temple

Photo credit: Gujarat Tourism

૮) મહેલ – ભુજ

આઈના મહેલ – આઈના મહેલ અથવા " હોલ ઓફ મીરર્સ " ૧૮ મી સદીમાં રાજા લખપતજીએ બંધાવેલ. તેના કારીગરીનું નામ રામસીંગ માંલમ હતું. આઈના મહેલ હમીરસર તળાવની ઉત્તરપૂર્વના ખૂણામાં આવેલ છે . ૨૦૦૧ ના ભૂકંપમાં આ મહેલ ને નુકસાન થયું હતું .

Aina Mahal,

photo credit: Gujarat Tourism

૯) ધોળાવીરા

ધોળાવીરા વાગડ વિસ્તારના નામથી પ્રખ્યાત છે ત્યાં હડ્ડપીય સંસ્કૃતિના અવશેષો મળી આવેલ છે. પૂરાતત્વીય વિભાગ દ્વારા તેનું સરક્ષણ કરવામાં આવે છે. અહીંના ભાતીગળ લોકો ને જોવા માટે અને બાજરાનો રોટલો તથા માખણ, ચટણીએ પરંપરાગત ભોજન છે અહીંના વિસ્તારનું જે પ્રવાસીઓ આકર્ષણ છે. Dholavira
Photo credit, Gujarat tourism

૧૦) પ્રાગ મહેલ - આ મહેલના બાંધકામની શરૂઆત ૧૯ મી સદીમાં ૧૮૬૫ માં થઈ હતી. જે રાવ પ્રાગમલજી (ત્રીજી) એ કરાવી હતી તેની સરચના ઇટાલિયન ગોથિક શૈલીમાં કરવામાં આવી હતી . તેનું બાંધકામ ૧૮૭૯ માં ખેગારજી (ત્રીજા) ના રાજમાં પૂર્ણ થયું .

Prag Mahal,
photo credit: Gujarat Tourism

રણ ઉત્સવ – એક નજરે

Kumarsawan Shakya¹, V. Selvakumar²

1. Department of Social Work, KSKV Kachchh University, Bhuj, Kachchh

2. Project Scientist (Sociology), Gujarat Institute of Desert Ecology, Bhuj, Kachchh.

કચ્છમાં ઘણા પ્રવાસન સ્થળો છે. કચ્છ તેના ભવ્ય વારસા અને સંસ્કૃતિ માટે જગ વિખ્યાત છે. કચ્છની મહેમાનગતિની ચર્ચા તો આખા દેશમાં છે. કચ્છના દરેક સમુદાયને તેની પોતાની અલગ પરંપરાઓ, નૃત્ય, કળા અને પહેરવેશ છે. કચ્છએ ભૌગોલિક રીતે ભારતનો સૌથી મોટો જીલ્લો છે. કચ્છ એ અલગ અલગ ત્રણ વિસ્તારથી પણ ઓળખાય છે. ભયાઉ રાપર તરફનો વિસ્તાર 'વાગડ' તરીકે ઓળખાય છે. ખાવડા અને સફેદ રણ તરફનો 'બન્ની પચ્છમ' તરીકે ઓળખાય છે અને બાકીનો વિસ્તાર કચ્છ તરીકે જ ઓળખાય છે. કચ્છમાં વસતા દરેક સમુદાયને અલગ અલગ બોલી અને પહેરવેશ છે. રણ ઉત્સવ જ્યાં થાય છે એ વિસ્તાર હવે સફેદ રણ તરીકે ઓળખાય છે. આ ઉત્સવની શરૂઆત વેકરીયાના રણ માં થઈ હતી જે ભુજથી ૩૦ કિમીના અંતરે ખાવડા રોડ પર આવેલ છે. ૨૦૦૯-૧૦ માં આ ઉત્સવની જગ્યા બદલીને ધોરડો ગામ થી આગળ લઈ જવામાં આવી. જે અત્યારે સફેદ રણ તરીકે ઓળખાય છે. નજીકનું ગામ ધોરડો હોવાથી બહારથી આવતા લોકો તેને 'ધોરડો' પણ કહે છે. આ વિસ્તાર બન્ની તરીકે પણ ઓળખાય છે. સફેદ રણમાં ઉજવાતા આ ઉત્સવને રણ ઉત્સવના નામે લોકો ઓળખે છે. રણ ઉત્સવની શરૂઆત નવેમ્બર માસથી થાય છે અને ફેબ્રુઆરી મહિનામાં પૂરું થાય છે. આમ, ૪ મહિના સુધી આ ઉત્સવની ઉજવણી કરવામાં આવે છે. ગુજરાત પ્રવાસન વિભાગ દ્વારા કચ્છના પ્રવાસનને વેગ મળે વિકાસ થાય એ માટે પગલું ભરવામાં આવ્યું હતું જે પુરવાર સાબિત થયું એમ કહી શકાય.

રણ અને ત્યાના આસપાસનો વિસ્તાર નોટીફાઈડ એરિયા છે તેથી કલેક્ટરશ્રી ની પરવાનગી લેવી ફરજિયાત છે. આ માટે ભીરંડીયારા ચેક પોસ્ટ અને સફેદ રણમાં પણ વ્યવસ્થા ઉભી કરવામાં આવી છે. હવે online (<https://www.rannpermit.com/>) પરવાનગી પણ મળે છે. સફેદ રણમાં ટેન્ટ સીટી બનાવવામાં આવી છે.

અહીં રહેવા જમવાની જાહોજલાલી થી ભરપૂર વ્યવસ્થા કરવામાં આવે છે. અહિયાં આવવા માટે બસ કે કોમર્શિયલ વાહન ભાડે કરીને જઈ શકાય છે. રાત્રે અહિયાં ટેન્ટ સીટી માં સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમો પણ કરવામાં આવે છે. જેમાં કચ્છના નૃત્ય, સંગીત અને ભજન તેમજ પરંપરાગત વાણી(આરાધીવાણી) નો સમાવેશ થાય છે. કચ્છની કલા કૃતિઓ માટે માર્કેટ પણ બનાવવામાં આવે છે. અહિં કારીગરો પોતાની જ બનાવટ વેચાણ માટે લાવે છે. આ માર્કેટનું નિયંત્રણ પ્રવાસન વિભાગ અને કલેક્ટર દ્વારા થાય છે. વેચાણમાં હાથ વણાટ(શાલ, મફલર વગેરે) ની વસ્તુઓ , હાથ બનાવટ(ભરતગૂંથણ તેમજ મણકા અને મીના કારીગરીની) તેમજ તૈયાર વસ્તુઓ પણ રાખે છે. ખાણી પીણી(જમવાની વ્યવસ્થા, પંજાબી, ચાઈનીઝ, ફાસ્ટ ફૂડ, વગેરે)ના સ્ટોલ પણ હોય છે.

White Rann

Photo credit: Kumarsawan Shakya

રણ ઉત્સવ સાથે સંલગ્ન એવા બીજા પ્રવાસન સ્થળો માં કાળો ડુંગર, ઇન્ડિયા બ્રીજ, શહીદ સ્મારક (ધર્મશાળા), માતાના મઢ, લખપત નો કિલ્લો, નારાયણ સરોવર, કોટેશ્વર મંદિર, માંડવી દરિયા કિનારો, વિજય વિલાસ પેલેસ, આઈના મહેલ, પ્રાગ મહેલ, કચ્છ મ્યુઝિયમ, ભુજીયો ડુંગર, જેસલ તોરલ સમાધિ અંજાર, વ્રજવાણી, વસઈ ધામ ભદ્રેશ્વર, મુન્દ્રા અને કંડલા પોર્ટ, હડપ્પીય શહેર ધોળાવીરા વગેરે. આ દરેક સ્થળ સાથે એની આગવી ઓળખ ધરાવતો ઇતિહાસ છે.

રણ ઉત્સવની નજીક વસતા સમુદાયોમાં મુતવા, જાત, મેઘવાર, સમા, રાયશી, વગેરે. આ બધા સમુદાય પોતાની આગવી ઓળખ ધરાવે છે અને પોતાની બોલી, પહેરવેશ અને રહેણીકરણી અલગ અલગ ધરાવે છે.

રણ ઉત્સવ રણ ઉત્સવને લીધે અહીના વિસ્તારમાં શિક્ષણનું પ્રમાણ વધ્યું છે. પ્રવાસીઓ સાથે થતા વાર્તાલાપ અને આંતરક્રિયાથી બોલીમાં અને પહેરવેશમાં પણ પરિવર્તન આવ્યું છે. માળખાગત સુવિધાઓ પણ વિકાસ પામી છે. આજની ૧૫ વર્ષ પહેલા અહિ, રોડ, બેંક, ટેલીફોન વગેરે જેવી સુવિધાઓનો અભાવ હતો જે અત્યારે બહોળા પ્રમાણમાં ઉપલબ્ધ છે. પહેલાના ઘર/મકાનની રચના પણ બદલાઈ છે અને મટેરિયલ પણ બદલાયું છે. પહેલા લાકડા અને માટીનો ઉપયોગ કરી ઘર બનાવતા જ્યારે અત્યારે પથ્થર, રેતી, કાંકરી, અને સિમેન્ટના ઘર બનાવતા થઈ ગયા છે. સામાજિક અને આર્થિક રીતે લોકોનો વિકાસ થયો છે પણ ત્યાની સ્થાનિક લોકોના પ્રમાણે તેમના મુલ્યોમાં ઘટાડો થયો છે.

The Tent City

Photo credit: Kumarsawan Shakya

Medicinal plants are well recognised for their role in promoting livelihood and human wellbeing. The traditional medical systems of Indian subcontinent are greatly depending on these plants and are known for its no side effect and effective curing. These plants are in threat as recent researches exhibit evidence that climate change is causing pronounced effects on life cycles and distribution of the plant species. Hence, it is essential to increase awareness and sensitise the importance of medicinal plants to conserve from the effects of drastic climatic variations. In this issue, we are introducing medicinal plant with its significant features.

3. Cork Swallow – Wort

Poptani Rakesh
Junior Research Fellow , Gujarat Institute of Desert Ecology, Kachchh
Email: rakeshax78@gmail.com

Scientific Name: *Leptadenia reticulata*
Local name: Dodi, Varsha-Dodi, Jivanti

Taxonomy

Kingdom: *Plantae*
Subkingdom: *Tracheobionta*
Division: *Magnoliophyta*
Class: *Magnoliopsida*
Subclass: *Asteridae*
Order: *Gentianales*
Family: *Apocynaceae*
Genus: *Leptadenia*
Species: *reticulata*

Photo credit: Poptani Rakesh

Ecology:**Status:**

Leptadenia reticulata is a threatened endangered plant because of overexploitation, unscientific harvesting, and habitat loss

Distribution:

Leptadenia reticulata (Jivanti) is distributed in tropical and sub-tropical parts of Asia and Africa. In India, it is found in Kachchh region of Gujarat and throughout peninsular India, ascending up to an altitude of 900 m.

Morphology:

The species is a much branched laticiferous twining shrub with yellowish brown, deeply cracked bark. Leaves are ovate, cordate, coriaceous, glabrous above and more or less finely pubescent beneath.

Habit & Habitat: The plant grows well in warm tropical and subtropical regions with moderate rainfall. Sandy-loam and alluvial black soils are found to be good for commercial cultivation. However, the crop can also be grown satisfactorily on red laterite soils. It responds very well to mild weather conditions and requires open sunlight.

Uses:**Medicinal Use:**

It is used as a tonic for general debility to strengthen the body.

The fresh fruit juice is considered a very good "Rasayana".

Dried fruit pulp powder 5gm with turmeric powder in 5gm swallowed with water to care Diabetes (For 3 months).

Daily intake of 10 gm powder with water for long period is useful to cure T.B, burning sensations in internal organs, leucoderma, skin diseases, leucorrhoea, asthma, heart problems, blood impurities and indigestion.

It regulates liver, stomach, brain, eye, ear and throat functions if taken daily, regularly and for long period.

The major use is to prevent prolapse of uterus and vulva in controlling habitual abortion in women.

4. Tourism and Building Resilient Communities: Story of Gandhi nu Gam, a village of Kachchh

Purvi Ishwargiri Goswami
Adjunct faculty, KSKV Kachchh University, Kachchh

“Gandhi nu Gam” or “Ludiyā” situated in the *Khavda* region of *Kachchh*, a western district of Gujarat State. The village was adversely affected during 2001 earthquake and forced many to migrate. However, with the helping hands of civil society organizations and government, villagers reconstructed their habitats and started to live there again. The after result of earthquake, the remote village has improved its connection with the outer world and started to see the scope for their “culture and art”.

Sonali Dalal

Dwellings to Resorts: *Bhunga*

Bhungas, are the traditional dwelling structures of the communities living in Kachchh. These are exemplary for the artistic skills of the community members. The women in the communities are involved in the traditional art works including embroidery. The scope of employment opportunities in the arid area such as Kachchh is limited. However, followed by the earthquake, the Government of Gujarat had brought more opportunities to the local communities in the form of tourism development.

The promotion of tourism, provided wide range of livelihood options including starting small eateries, renting the traditional houses *bhungas* during festive seasons and during the most famous festival of Kutch which is known as *Ranotsav* and which starts every year during the winters i.e. in the month of November or December and ends in the month of February of next year. During this time, people from different states and even different countries visit *The Great Rann of Kutch* to see the “beauty of white desert.” The nature’s creation of the *desert made up of salt* makes this place much beautiful during the winter seasons and especially at night and to see that beauty only people visit the place and stay there. So, the local community decided to make it more convenient for them and started renting the *Bhungas* for those tourists. These dwellings have the art and painting of peacocks, geometric patterns and flowers drawn on the outer and makes them look more beautiful. These traditional *Bhungas* are decorated with bright painted murals on the outside and mirrors on the inner walls by the local artisans. Apart from renting the *Bhungas*, the male community members are also involved in wooden work i.e. creating carved wooden furniture with the greater detail. The growing opportunities, supports the community to become economically resilient and helps them get away from the traumatic experiences that earthquake caused.

Events at GUIDE

Dr. V. Vijay Kumar attended 7th Asian Regional Conservation Conference at Islamabad during the period between 6th and 8th November 2019, organized by the International Union for Conservation of Nature (IUCN). Along with the Indian delegates, Director attended a meeting with the President, IUCN along with the Director General – IUCN, Regional Director, IUCN-Asia and Dr. T. P. Singh.

Upcoming Seminars / Conferences

- International Conference on Environment and Life Science (ICENLISC-20), 02nd-May-2020, Ernakulam, India
- International Conference on Social Movements (ICSM-20), 9th May, Tiruchengode, India
- International Conference on Plant & Soil Science (ICPSS-20), 10th May, Raipur, India
- International Conference on Ecology (IC-E-20), 17th-May-2020, Patna, India
- International Conference on Marine Science and Aquaculture (ICMSA-20), 24th-May-2020, Cochin, India
- International Conference on Biotechnology and Microbiology (ICBM-20), 30th May, Kakinada, India

Gujarat Institute of Desert Ecology (GUIDE), is a research institute established in Kachchh, Gujarat, India in 1995. The mission of GUIDE is to catalyze the process of ameliorating hardships to human beings in desert ecosystems of Gujarat, following sound ecological principles and carefully using scientific knowledge, imaginative technology and capital.

Research processes of GUIDE involve the stakeholders including communities, developmental organizations (NGOs), government departments and industries to find reliable and sustainable solutions to the problems encountered by the dry land and coastal communities of Gujarat. GUIDE has implemented a range of national and internationally funded research and developmental projects in Gujarat and beyond.

We offer consultancy services in the areas of environmental assessments, capacity building and implementation of community development programmes to achieve the Sustainable Development Goals (SDGs).

Services offered by GUIDE

Research and Development

- ❖ Ecological Health Assessment
- ❖ Terrestrial Biodiversity Assessment and Conservation Studies (Biodiversity Action Plan and Wildlife Management Plan)
- ❖ Marine Ecological Impact Assessment Studies of port and coastal industries
- ❖ Remote sensing & GIS applications for Ecology, biodiversity conservation & environmental planning
- ❖ Climate Vulnerability Studies
- ❖ Environmental Impact Assessment (EIA) & Environmental Management Planning (EMP)
- ❖ Environmental monitoring of matrices such as Air, Stack, Water, Soil, Sediment & Industrial effluents etc.
- ❖ Environmental Auditing
- ❖ NABL Accredited Laboratory services as per ISO / IEC 17025: 2005
- ❖ Social Impact Assessment (SIA), Social Impact Management Plan (SIMP) and Social Audit
- ❖ Feasibility studies for Developmental projects
- ❖ Monitoring and Evaluation
 - Forest Resource Survey and Plantation Monitoring
 - Biodiversity Status Assessment and Wildlife Population Monitoring
 - Coastal and Mangrove monitoring
 - 3rd party evaluation for CSR projects
- ❖ Geo-tagged, mobile app-based surveys, Data analysis and visualisation

Capacity Building and Knowledge Management

- ❖ Provide Trainings , develop knowledge products, education and communication (IEC) materials in the areas of sanitation, hygiene, health, water conservation & safe usage, environmental awareness, biodiversity conservation, Natural Resource Management, Laboratory Analytics, and Mushroom cultivation.
- ❖ Capacity Building of NGOs in real time data collection and to take data driven decisions

Community Outreach and Implementation Activities

- ❖ Mangrove Restoration and plantation activities
- ❖ Implementing Government / CSR funded Watershed development, carbon neutral livelihood projects and environmental conservation initiatives.
- ❖ Build community based climate resilience technologies and cool roofs
- ❖ Promote social / village forestry in the rural and urban areas to increase biodiversity and to reduce heat stress

Membership

- ❖ Global Network of Dryland Research Institutes (GNDRI), Israel
- ❖ International Society of Zoological Sciences (ISZS), China
- ❖ International Union for Conservation of Nature (IUCN), Switzerland
- ❖ Ocean Expert, Intergovernmental Oceanographic Commission of UNESCO

Client Sectors

- ❖ Mining and Minerals
- ❖ Coastal and marine developments
- ❖ Ports and Harbours
- ❖ River basin studies and irrigation projects
- ❖ Metal Processing industries
- ❖ Thermal Power Plant
- ❖ Cement Manufacturing (Clinkerisation)
- ❖ Jetty Projects (Industries)
- ❖ Biomedical Waste Management
- ❖ Chemical Manufacturing (Caustic soda etc.)
- ❖ CETP of Electroplating association.